

Za poduk in kratak čas.

V Sarajevu.

V. Tudi kristijani Sarajevski se ne morejo z dobro uredjenimi šolami ponašati. Katoličani so l. 1865. ustanovili šolo za dečke. To kaže napis na poslopju: kterege sem si zapomnil: „Narodno katoliško učilište zadušbinom Svitloga cara Abdul Aziza, spomočju sjajnih Dvorovah katoličkih, mestnih obština i raznih dobročiniocah sagradil Fr. Grgo Martić župnik, ljeta gosp. 1865“. Dekliško so odprle l. 1871 usmiljene sestre ter jo izvrstno vodijo v veliko duševno in telesno korist svojih učenk, katerih imajo po 60—70. Srbi imajo 4razredno ljudsko šolo za fantiče, za katero je neki največ storil dalmatinski kaludjer Teofil Petranović, od kterege je tudi več slovstvenih del: n. p. „Srbske narodne pjesme iz Bosne in Hercegovine“ itd. Tudi za dekleta je posebna šola. Sedanja zemeljska vlada za Bosno in Hercegovino namerala utemeljiti realno gimnazijo za učence vsakega verozakona s srbsko-hrvatskim naučnim jezikom. O kakih znanstvenih zavodih, akademijah, muzejih, slovstvenih društvih ni v Sarajevu ne sluha ne duba. Čudno je, pa resnično, da tako obljudeno mesto ni imelo niti edne knjigarnice. Vsako tako početje je bilo prepovedano. Šolske knjige, če jih je kaj bilo, je smel le učitelj prodajati in še to z dovoljenjem visoke turške vlade. V tiskarni škripalnici sta se sicer tiskala dva lista: „Bosna“ in „Cvjetnjak“, a sta bila medla in publi in nič vredna. V številki 45. l. 1874. „Bosne“, ki mi je po naključju v roke prišla, je skoro tretji del sestavkov „preštampan“ iz Carigradskih listov „Deba“ in „Šark“. Dopadala mi je priprosta razprava o odgojevanju mladeži, katero je zmoževal Refet efendija, mudir Vitanske medrese. Čitatelje bi zanimala, pa je predolga prestava. S tem, da Sarajevčani niso marali za duševno hrano, da jim je bila vestna odgoja otrok deveta briga, zabijali so si žrebelj za žrebljem v trugo svoje sreče, svojega blagostanja. Bolj ko za vse drugo skrbeli so in še skrbijo za dobro vodo. Javnih studencev je mnogo in še precej lepih, kamenatih. Skrb za čisto vodo se vjema s turško vero, ki zapoveduje večkratno čiščenje na dan. Zato je tudi mnogo kopališč, ki se od zvonaj s svojimi kuplami očesu lepo podajajo, ali znotraj so neznažna, grda, sploh neprilicna. Edno največjih sem si želel ogledati, pa je me smradljivost tako naglo odgnala, kakor me je zvedljivost prignala. Turške nemarnosti nikder ne manjka. Gostilnic in pivarnic v našem smislu ni bilo. V srbski ulici si sicer našel „Centralhotel“ a là france, pa se je ta a là france le s tem odlikovala, da so po sobah stale mize, stoli in postelje, česar po drugod ni bilo. Kavarn je mnogo in v teh zanživa muhamedanec najslajšo radost, katero imenuje „kef“ italijanski „far niente“, sladosladiki delopust. Omenim še naj, da je čez

Miljacko več mostov narejenih, izmed katerih so trije kamenati, drugi so leseni, uže hudo poškodovani. Najlepši je carjev most, na katerem čepi vedno dosti revnih Turkinj, ki prosijo milošnje od mimogredočih. Zabiti ne smem na pokopališča, ki so raztrošena med hišami, pri mošejah in na bližnjih gričih. Na grobovih stojita po dva kamenata 2—3 črevljev visoka stebra, ki imata zgoraj vdolbljen turban ali fes, če je bil ranjki mož, spominek ženske pa je zgoraj rtast ali pa gladko prirezan. Tu in tam kinčajo gomilo sila debeli, pečinam podobni kamni, pod katerimi neki počivajo sami „svetci“. Cvetlic sem redko kje zapazil. Tudi cipres in strmogledki ali vrb žalujk ni najti, ktere neki kinčajo orientalske mirodvore.

Zgodovinske vrednosti je opomba, da so prvi pot došle avstrijske čete v Sarajevo leta 1668. Drugikrat l. 1697. pod princem Evgenijem, ki je mesto užgati dal, ker so mestjani jegovega poslanca ubili. Ko je vojskovodja zapustil Bosno, preselilo se je 40.000 kristijanov v Slavonijo. Dne 19. avgusta 1878 so zopet Avstrijanci osvojili po krvavem boju bosansko metropolo ali glavno mesto. V tej borbi je pogorela prva ulica mestna. Razvaline so se razvozile in zravnale. Najbrž bode tukaj sčasoma nastalo prijetno sprehajališče.

Tako smo si v glavnih črtah ogledali stolno mestno na novo pridobljene Bosne. Videli smo, da se ono ne more s posebnimi znamenitostmi ponašati, vendar mu podaja prijazna, lepa in pa važna lega na sredi med Savo in Egejskim morjem prednost pred mesti, kakor so: Sofija, Adrianopol in druga. Zraven je za Carigradom in Drinopoljem tretje mesto, katero zovejo Turki: gnjezdo trgovačko.

Miha Napotnik.

Smešničar 38. Umirajoč kmet je svojo poslednjo voljo tako-le zapisal (testament): „Ničesar nimam, dolžen sem mnogo, a to, kar še ostane, zapuščam siromakom.“

„Vrtec.“

Razne stvari.

(Svitli cesar) so farnej cerkvi v Frauheimu darovali 250 fl. da poplača stavbeniki svoj dolg.

(Ptujška čitalnica) se je preselila v g. Muršičeve prostore ter ima 21. sept. zvečer veliko „besedo“. Načrt je obširen in dobro sestavljen. Slavnostni govor bo imel g. dr. Gregorič. Naposled je ples. Sodeloval bo osmospev znanih in slavljenih pevcev ljubljanske čitalnice ter svirala cela godba ptujskega muzikalnega društva. Vstopnina za neude 50 kr. za družino 1 fl. Začetek je točno ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer.

(Ponočni tatovje) so 10. sept. v Svetelki fare Drameljske skoz kuhinjsko okno vdrli, 3 ženske z napetimi puškami zažugali, da so tiho v posteljah ostale, in potem hišo izropali, kolikor se je dalo, še kokoši so odnesli. Škode je 70 fl. Treh zločincev ženske niso spoznale.

(200 centov sena zgorelo) je posestniku Antonu Lostreku v Hotinji vesi. Kupico užgali so tabakarji, seno je bilo zavarovano.

(Muzikalno društvo ptujsko) je imelo 4411 fl. dohodka in 3503 fl. potroškov.

(Ormoška posojilnica) ima novo predstojništvo: dr. Geršak je predsednik, č. g. J. Sporn njegov namestnik, g. Eduard Karl denarničar, g. J. Vrt-nik tajnik.

(Priprosto deklico Celjanko) Marijo Koroše-čevo je snubil grof Artur Henal, rodod Tirolec. V soboto 6. sept. bila je poroka v Petrovčah.

(† Č. g. Anton Sotelšek) župnik in jubilan-t v Šoštanji je umrl 74 let star.

(Duhovnih vaj v Slatini) udeležilo je se 85 gospodov.

(Spremembe v Lavantinski škofiji). Č. g. jubi-lant in župnik Franc Globočnik pri sv. Juriji pod Tabrom je postal duhovni svetovalec, č. g. Franc Zmazek, kaplan v Starem trgu I. č. g. J. Valen-čak ostane v Trbovljah II. Razpisana je Svičina do 13. okt. Ponkva do 16. okt. kmalu tudi sv. Primon, Tinje in Šoštanj.

(Obsojen) je bil v Celji blapec Anton Sloga zarad ubojstva na 6 let v težko ječo, viničar Filip Kristofič pa zavolj požiga tudi na 6 let.

Dražbe 22. sept. Jožef Povoden 1200 fl. v Arvežu; 26. sept. Lovro Čoh v Rogacu, Franc Klanžar 3825 fl. v Kozjem, Matija Dolšak v Bren-ski gori 4380 fl. Ferdinand Glojpnarič 2350 fl. v Kozjem, Franc Šmigoc 600 fl. v Šmariji, Ludvik Wellner v Partinji 1870 fl. Jožef Bablič 5150 fl. v Mariboru, Alojz Forster 2014 fl. v Rogozi.

Loterijske številke:

V Gradcu 13. sept. 1879. 16, 50, 45, 84, 40.
Na Dunaju " " 65, 39, 64, 21, 58.
Prihodnje srečkanje: 27. sept. 1879.

Lep vinograd,

zasajen z rodovitnim in tudi zlahtnim trsjem, na lepem kraju proti jugu ležeč, sè zidanim stanovan-jem, prostorno kletjo, z močno prešo, z lepim se-nožetom zasajenim z mnogovrstnim mladim sadnim drevjem, zraven tudi njive, log, tako, da se celo lahko tudi tam živi, vse v najboljšem stanu, celo blizu vozne ceste, v Savinjskem nad vesjo Pečke hiš. št. 1. v Makolskej fari (pošta Maxau) je prav po ceni pod roko na prodaj. Kupei, ktere reč zanima, naj ugodno priliko porabijo in se tamkaj pri posestnici Ana Sket prihodnje dni oglasijo.

PONUDBA.

Zdravega smrekovega semena 18 bokalov prodati želi podpisani

Jožef Vošnjak

v Podvrhu, pošta Frasslan.

Pridnega fanta

vzame v uk klobučar Auseneg

v Strass-u. 3. 3

Organist in mežnar

z dobrimi spričevali išče službo. Izurjen je v vseh inštrumentih. Pozvé se v Drag. Lorencovi (preje J. M. Pajkovi) tiskarni v Mariboru.

OZNANILO.

Pomoč v denarnih, pravnih, kupčijskih in drugih rečeh; pisarije in pravdni sveti zastoj, državni lozi i agentne službe. „Novi časnik“ za celo leto le 1 fl. — Nar. povédke 1/2 fl. — Loto skrivnosti 1/2 fl. — Posojila po 5 1/2 %. Vse pri Fr. Petrl, Vega ulica 10. Ljubljani.

PRESELITEV!

1—5

NAZNANILO.

Podpisani si čestitamo slavnemu občestvu uljudno naznaniti, da je naša Zaloga sukna, platna, rokodelskega, modnega blaga in šivalnic od denešnjega dne naprej na

Velikem trgu, na voglu poštna ulice šte. 38.

v hiši g. Jožef Kostajevaj ter prosimo nadalješnjega blagovolja. Zahvalivši se za skazano nam 12letno zaupanje v našem starem stanovanji v poštni ulici št. 36 javljamo se najuljudneje.

V Celji dne 15. sept. 1879.

G. SCHMIDL & COMP.

PRESELITEV!

POŠTNA ULICA ŠTEV. 38.

POŠTNA ULICA ŠTEV. 38.